

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ES HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Magyarországon: Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor. — ill.
Külföldön: Félévre 9 kor. Negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: Felsőbb szerkesztő:

Dr. Varga Lajos Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Piacz-utca 9. Telefon 412

Barázdák.

Achim András paraszt képviselő „ur“ mandátumát a kuria megsemmisítette és Achim András paraszt „ur“ választói jogát egy évre felfüggesztette.

Tehát vége a nagy dicsőségnek. A legfüggetlenebb és legfelsőbb magyar bíróság kimondotta a szentenciát, hogy Achim András nem jutott tisztességes úton a mandátumához. A nagy purifikáló, az erkölcsbíró, a kormány „ellenőrzésére hivatott“ képviselő olyan eszközöket használt a mandátum elnyerésére, melyek Afganisztánban lehetnek törvényesek, de nálunk nem. A terrorizmus atyamestere mehet ismét haza az ekoszarva mellé és gondolkodhatik azon, hogy a sajtó egyik vékony pénzű munkását elhallgattathatja pofokkal, de a magas királyi kuria petíció tanácsát nem fenyegetheti meg semmivel se, hogy jogtalanul szerzett mandátumát érvényesnek mondja ki. A csabaiak pedig örüljenek!

A tulipánt egyre rágják a végképen tönkrement, országtipró haladópart kérdőzdi. Mikor a tulipánmozgalom megindult és elterjedt, kicsinyelték, esufolták, vakmerő gyanúsítások és rágalmak sarával dobálták meg.

Most pedig azt mondják, hogy Ausztriából az iparekek bevitelle Magyarországba a tulipán mozgalom óta — gyarapodott.

Eszerintük ennek is a tulipán az oka.

Még utoljára ráfogják, hogy akik tulipánt viselnek, mind titkos ügynökök a bécsi és ausztriai gyáripárosoknak!

A Gotterhalte még mindig kísért Magyarországon. A király születése napján egy vidéki városban a katonaság lampionos menetet rendezett és a katonazenekar irtalmatlanul fújta a Gotterhaltét. Hiába piszegett a közönség. Végre is úgy fogtak ki a svergelbeken a magyarok, hogy rágyújtottak a Kossuth-nótára. A katonaságot egészen a laktanyáig kísért a közönség a diadalmas Kossuth-nótával.

Hanem ez a tüntetés, azt hiszem, mégsem irtja ki gyökerestől a Gotterhaltét.

Volna ennek az irtásnak egy biztos módja. Valahányszor megzendül a Gotterhalte, az összes jelenlevők kezdjék énekelni a Gotterhalte dallamát — a Kossuth-nóta szövegével!

Fogadni mernék, hogy félesztendő mulva hire-hamva sem lesz többé a — Gotterhalténak!

A király és a nemzet.

A haladó — gyász lovagok huligán sajtója még mindig nem tért napirendre a kassai eset fölé.

Előbb csak hadilétszám felemeléssel próbálták lekicsinyelni azt a nagy horderejű aktust, hogy a közös armádia megjelent a „vörös siphások“ szobránál, de a komoly közvéleményt nem sikerült elámitaniok. Most már vastagabb dorongot fogtak kezükbe. A közös hadsereg megjelenését egyszerűen svindlinek minősítik. Jekelfalussy kossorozását pedig politikai stiklinek. És pedig azért, mert a honvéd miniszter nem vágott ki két óras beszédet és nem tett a szobor talpazatánál fontos politikai kijelentéseket az általános választói jog tárgyában.

Igazán kacagni való a huligán — sajtónak ez a gyalázatos erőlködése, melylyel csak zavart akar előidézni és szolgálatot vél teljesíteni a meghibbant elméjű, szanatóriumba zárt Krisztoffynak.

A kassai honvédszobor leleplezésén sokkal nagyobb esemény történt semmint azt valaki sejtette volna. A névtelen hőseknek állított emlékmű előtt a maga valójában kezét nyújtott egymásnak két hatalmas ellenfél az osztrák császár és a magyar nemzet. 1848 óta szinte áthidalhatatlanok voltak azok az ellentétek, melyek a két szuverénitást egymástól eltávolították. A császár aki 1867 óta megkoronázott királya a magyar nemzetnek körül volt véve évtizedekig gyalázatos tanácsadókkal, kik mindig és mindenkor azon voltak, hogy a loyaltásáról híres magyar nemzetét eltávoztassák a király szívét. A király pedig, nem lévén környezetében más mint a nemzet ellensége, szívesen hitt a gonosz tanácsadóknak és a magyar nemzetet mostoha gyermekeként kezelte. De letűntek a gyászos idők. A nemzet ellenségeinek helyét a király környezetében is derék magyar emberek foglalták el. Olyanok akik nyíltan őszintén tarták fel a helyzetet a korona előtt, kik nem hallgattak el semmit a nemzet érzelmeiből és hű kifejezői voltak a magyarok őszinteségének.

Igy történetelt meg aztán az a nagy horderejű dolog, hogy a király és hű magyar nemzete megértette egymást, eloszlottak azok a kételyek, melyek két kormányzásti tényezőt addig egymással szembeállítottak és a király belátta, hogy csakis a magyar alkot-

mányra tett eskü alapján képes magának és Hazának tökéletes és nyugodt kormányzást biztosítani.

Belátta különösen a legutóbbi események kapcsán, amikor a törvény tipró gaz darabont banda veszélyeztette az ország nyugalma és alkotmányát. Amikor a király szíve már már elfordult a nemzettől és helyet adott Kristófi azon tanácsának, hogy a nemzeti felháborodás, golyóval és szuronyal némitsa el, az utolsó órában valami isteni sugallat szállta meg, visszatért a szíve a nemzethez, amely a legelkeseredettebb pillanatban sem szűnt meg őt szeretni és tisztelni, és egy tollvonással megsemmisítette a törvénytelen miniszterium minden intézkedését. Magához hívatta a nemzet vezéreit, s megbizta őket a kormányzással és most öt hónap után, amikor a béke teljesen helyre állott, amikor ismét konszolidált viszonyok vannak az országban, amikor látja a király, hogy az egész nemzet oszthatatlanul a nemzeti kormány mellé sorakozott, akkor ő is fátyolt borít a multra és a kassai honvédszobor leleplezéséhez, amely „a rehellisek“ emlékének van szentelve kivonultja az ő hadseregét és a szobor felett békejobbot nyújt a nemzetnek, amelyet a nemzet örömmel fogad el. A „Kossuth kutyák“ szobrához kivonult egy K. K. tábornok vezetése alatt a közös hadsereg, „a Kossuth kutyák“ szobrára egy tábornok teszi le a kosszorút.

Ki meri állítani, hogy a királyt valaki kényszerítette arra, hogy hadseregét kivonultassa? Ki meri még állítani, hogy a király nem a saját jószántából cselekedett ez alkalommal? Ilyet csak a reakciót visszasíró sötét lovagok mernék állítani, akinek fáj az, hogy a nemzet és a király között a béke tökéletes, az ő órájuk lejárt és már nem tudnak a zavarosban halászni.

A kassai esemény megmutatta a külföld előtt is azt, hogy a király feltétlenül elismeri, megtartja és megtartatja a magyar alkotmányt, mert a nemzet hőseinek emelt szobor előtt époly tiszteletteljesen hajtott térdet, mint amilyen tisztelettel és kegyelettel emelte a szobrot a nemzet.

Hogy a haza ellenségeinek ez a dolog nem tetszik, az természetes. Ki merte volna csak még fél esztendővel ezelőtt is gondolni azt, hogy egy ma-

Uzletemet az összes árukat mélyen leszállított áron
Egyház-tér 3. szám alá helyeztem át, s
árusítom ki. **Borsos Kata.**

gyar miniszter, aki egyben generális is, az osztrák hadtest parancsnoka — az egész tisztikar jelenlétében megkoszorúzva egy olyan szobrot, mely elesett „Kossuth kutyák“ emlékének van szentelve. Ez a dolog napnál világosabban átvilágította a valódi igaz nemzeti kormány irányzatát. Hiába csaholnak a nemzet ellenségei, a leltűnt darabont világ aljas kitarított sajtója, hiába akarják lekicsinyíteni ezt a nagy horderejű eseményt avval, hogy ezt mi drágán megfizetjük még sem sikerül nekik. Hisz ők szívesen letagadnák az egész dolgot, ha nem országvilág szeme előtt történt volna, de így tehetetlen dühükben nem tudnak egyebet, hogy azért a kivonulásért fel fogják emelni a hadsereg létszámát, pedig mindenki tudja azt, hogy ez lehetetlen. Amennyi katonát eddig tudtunk adni, azt kicsikarták tőlünk a korrump rendszer emberei, több már tőlünk nem telik és a nemzeti kormány semmi szín alatt sem fog létszámemelést ajánlani és ameddig az átmeneti idő tart, addig létszámemeléssel szó sem lehet. Ez a Kassai esemény ha nem is vívmány de mindenesetre olyan nagy horderejű dolog, mely igazolja a külföld előtt, a magyar nemzet rég lefolyt nemzeti küzdelmének jogosságát. Mert hisz ez alkalommal maga a király hajtotta meg fejét a 48-as önvédelmi harcunkban elesett névtelen hősök emléke előtt.

Bókásy Jenő.

A százmillió kölcsön. Az egész bécsi és budapesti sajtó majdnem kivétel nélkül mind méltatja annak a ténynek politikai és gazdasági jelentőségét, hogy a magyar kormány a százmillió kölcsönt a Rothschild-csoportnak fölmondotta. A fölvett körülbelül 60 milliónyi előleget a kormány november elsején kezdi visszafizetni és ez a visszafizetés nem egyszerre, hanem részletekben fog

meg történni. A mai pénzzük viszonyok közepette úgy a budapesti, mint a bécsi pénzpiac ennek a százmilliónak váratlan fölszabadulását igen előnyösen fogja érezni.

A mezővári választás. Tóth János államtitkár lemondása folytán Mezőváron tegnapi új képviselőválasztás volt. Mint Mezővárról táviratozzák, a választáson Tóth János államtitkár 319 szóval Nyilas szocialista 8 szavazata ellenében képviselővé választották.

Küldépviseletünk.

Szó ami szó, a többségre jutott függetlenségi párt első delegacionális szereplése nem sikerült. Sem anyagilag, sem erkölcsileg.

Megengedjük, hogy akkor még anyagi sikert nem lehetett elérni, de a magyar nemzet lelkéből nőtt párt az erkölcsi diadalt is kiengedte a keze közül. Még pedig nagyon könnyen, szinte könnyelműen.

Pedig nem is sok kellett volna ahhoz, hogy győzelmet hirdethetünk volna — erkölcsileg.

Goluchovszky külügyminiszter megbuktatása ezt jelentette volna, diadal lett volna.

Egyik legégetőbb seba a magyar nemzetnek mostani küldépviselete.

Ez az elsőrendű érdekünk sok év óta már Goluchovszky kezébe van téve, a magyar-osztrák monarchiának 6. évén a szép szakállu külügyminisztere.

Azt mondják, hogy nincs furfangosabb tudomány a diplomáciánál.

Csak hogy a furfang éles észtehetséget, körüljáró okosságot tételez fel ezekre valló sikereket eredményez. Ezek a sikerek mindig az illető diplomácia államát illetik.

Goluchovszky diplomáciájának az eredményeit nézve, nem látunk abban sem ésszt, sem okosságot, sem sikert. Észtelenséget, badarságot, sikertelenséget annál többet.

Ránk magyarokra annál rosszabb ez, mert ennek a oszárszakállu lengyelnek minden tehetetlensége éppen minket sujt legérzékenyebben.

Mert rettenetes az, amikor a tehetetlenség rosszakarattal párosul. Pusztítóbb, veszedelmesebb ez minden rossznál.

Külügyminiszterünk pedig sokszor megmutatta már, hogy példátlan rosszindulattal érez és cselekszik ellenünk. Tehetetlenségében e tekintetben rosszakarat nyilvánul. Rosszat tud tenni ellenünk és tesz is szinte léptenyomon.

Nemcsak mostanában, hanem a delegáció nyári ülése előtt is torkig lehetünk már ellenünk való ostoba, de azért mindig ártó cselszövényeivel.

A magyar delegáció mégis megkegyelmezett neki. Nem buktatta meg, hadd ártson e nemzetnek még továbbra is!

Szinte szégyelmünk kell, hogy delegációs uraink mily együgyű hittel fogadták magát mentetgető vezekléseit s ájtatos ígéreiteit. Uraink hittek neki és csufosan — felültek a nemes lengyelnek.

Am azóta is nyakra föra sérteget bennünket, magyarokat saját külügyminiszterünk.

Küldépviseletünk, de nem képviseli a küldépviseletünk miatta képviselőt nélkül van. Külső országba érdekeinket kellene védenie, de nem védi, hanem sérti azokat. — Tekintélyünket — a külföld előtt — fenntartania s emelnie kellene, de inkább nemcsak hogy fenn nem tartja, hanem — lesúlyeszi.

Egyik nagy botrányát éppen most rendezti.

Bukarestben, a románok fővárosában egy neki vadult vezető oláh, magyar nőket sértegetett. Ottani képviselőnk, a magyar-osztrák konzul, pártjára állt a lovagiatlan kulturbestia ellenében a magyar hölgyeknek. Ugy is mint férfi, de főként úgy, mint a magyar-osztrák monarchia ottani képviselője. A kultur bestia ezért pofon vágta képviselőnköt. Gradisteánu oláh ügyvéd ezzel nem Kucserának, képviselőnknek, hanem a magyar-osztrák monarchiának, közelebből pedig nekünk magyaroknak adott lealázó pofont. Egy országnak, egy egész nemzetnek.

Éppen tíz napja, hogy elesett a pofon és Goluchovszky diplomáciája nem bír — egyetlen oláhhval! Kucserának kell saját szeméjében elégtételt venni gaz támadójától, mert két nagy országa s Goluchovszky diplomáciája gyenge elégtételt venni — egyetlen oláhtól a kis Románországtól.

Lehet, hogy Kucsera a saját ábrázatáról lemosa a pofont, de a magyar nemzetet rajta hagyja száradni azt külügyminisztere

Kleopátra királynő lovagja.

Irta: Herceg Ferenc.

— Mondok néked egy furesa történetet . . . Fogadjunk, hogy nevetni fogsz rajta. Látod arcomon ezt a két kardvágást? Mind-egyik pofacsontomon egy. Olyan egyforma a keztől, mintha cirkalommal mérték volna ki. Igaz, hogy ugyanegy kéztől kaptam, három-estendei időközben. Mind a két ízben Kleopátra királynőért verekedtem. Először azért állítottak kard elé, mert megvédtem, másodszer meg azért, mert megsértettem. Hát nem bolond az élet?

Ezt fekete-kávázás közben mondta egy igen kövér fiatal ur. Az arca olyan rózsás fényben virított, mint a yorkshirei malacoké, a tekintete meg tiszta és szelid volt, mint egy óriási pólyásbabáé. A természet valami furesa rajzolási hibája következtében vastag, tüskés szemöldök ült a szeme fölött. A szemöldökén állandóan harcias fenyegetés cikázott, amelyet azonban ártatlan és gyermekes arca sehogyan sem tudott beváltani.

A kövér ifju, akinek különben Kanizsai volt a neve, tovább akart beszélni, de ez nem volt könnyű dolog. Az öreg bárónak is volt mondanivalója. A báró volt a vármegye leg-tudósabb eiméje. Minden este elolvastott a lexikonban egy cikket, másnap ravaszul ráterelte a szót arra, amit olvasott és elkápráztatta az embereket iszonytató tudományával. Tegnap különösen megrakott bölcseséggel, mert hajnalig fajt a foga és kinyújában elolvasta a Közép-Magyarországi Madár-vonulás (migratio) egész cikket. Természetes, hogy most sem érdeklődött peribajok és asszonyok iránt, hanem a madarak vonulásáról óhajtott eszmecserébe bocsátkozni.

— Ma reggel két füstifecsét láttam, — mondotta. — Ha elgondolja az ember, hogy miúgy nagy utat tesznek meg a kis állatok . . .

Kanizsai egyébként udvarias ember volt, de most belebetegedett volna, ha nem mondhatja végig a maga történetét. Harsogó hangon közékük vágott a füstifecséknek.

— Mondom, három estendei időközben ezt a két kardvágást! Négy estendővel ez-előtt Budapesten jártam és Tihanyi Ferkó, a híres szobrász, elvit a művészek álarcsbáljára. Tihanyi megyémbeli uriember. Nagy híre van a szobrászok közt, nem a szobrai, hanem a vívásai miatt. Minden amatőr díjat ő szokta elnyerni . . .

Amint egyedül sátlak a Vigadó nagy-terében, egyszerre karon fog egy nagyon helyes maszk. Azt hittem, hogy egyiptomi mumianak van öltözve, de ő fölvilágosított, hogy Kleopátra királynő. Az álarcát már levetette, azt mondta, hogy az urak ugyanis mind megismerték a válla után. A válla igazán nevezetes volt, gömbölyű és hófehér . . .

E pillanatban hirtelen megszakadt Kanizsai elbeszélése. A báró ugyanis egy váratlan orvta-madással megárhoz akarta ragadni a szót . . .

— Kleopátrát méltóztatott említeni? Erről eszembe jut a kevesek által ismert tény, hogy gázlómadaraink közül némelyek az egyiptomi gulák tövében szoktak telelni. Így példának okáért a magyar nép kedves házi barátja is, a kelepelő gólya . . .

Kanizsai időközben fölocsudott meglepetéséből. Egy ellenséges pillantást vetett a barátjára, aztán ő is beszélni kezdett. És mivel neki harsogó trombitahangja volt, a báróak mezeje-gyanúlan el kellett halgatnia. Meg is tette, de hűvös, gunyos mosollyal az

sajkán és azzal a meggyőződéssel, hogy a barátja tulajdonképpen igen hiányos nevelésben részesült. A kövér ember pedig diadalmasan folytatta:

— Kétszer megkerültem már hölgyemmel a termet és Kleopátra mind bizalmasabb lett. Azt is elmondta, hogy még nem vacsorázott. Ekkor szembe jött velem Tihanyi, a szobrász, akitől már a bál kezdetén elszakadtam.

— No, csak hogy megvagy! — kiáltotta.

— Gyere vacsorázni, nagyon mulatságos társaság verődött össze odabenn . . .

— De mi lesz Kleopátra királynővel?

— kérdeztem.

— Senki sem méltatja jobban ő felsége érdemeit, mint magam, de vacsorázni nem vihetjük. Abba a társaságba legalább nem, mert lipótvárosi szép asszonyokkal leszünk együtt . . . Majd adunk ő felségének öt forintot, abból megvacsorázhatik.

— Ez alávalóság, — mondotta hűdegen a királynő.

— Nem kell az öt forint? — oszálkozott Tihanyi. — Ezt az esetet külön obeliszkre fogom vésetni a Nilus partján: Kleopátra visszautasított öt forintot!

— Tihanyi ur, ön fajankó! — szólott a királynő.

Mivel úgy találtam, hogy a barátom valóban nagyon cinikus, magam is azt mondtam:

— Tihanyi, te fajankó vagy!

Nem mondtam egészen komolyan, de ő komolyan vette. Jó fiu, de kissé fekete-vertű és ha egyszer bomlani kezd, akkor se hogy sem érti meg az okos szót. Sarkon fordult és otthagyt. Tíz pere múlva két hosszúsörényű művészt küldött a nyakamra,

rünk. Rajtunk marad a pofon, a megalázás, a szégyen, a gyalázati!

Csak azért, mert Goluchovszky ur gzenge, teheteilen, ország nélkül van — a rosszakaró ellenségünk.

Nincs tekintélyünk, tisztességünk, becsületünk most sem a külföldön, hisz mindent osztrák jóakaróink szedték le ott rólunk, Goluchovszky hitványnya, becsületlen akarja tenni nemzetünket kflorszagok előtt.

Nemsokára újra összeül a delegáció. Kegyelmes lesz-e újra kárunkra s veszedelmünkre Goluchovszky iránt? Kegyelmes lesz-e olyan együgyűen, olyan hiszékenyen, mint a nyáron volt.

Ha becsüljük magunkat csak egy mákszemnyire: Goluchovszky külügyminiszternek mostani helyéről — pusztulni kell!

A kiegyezési tárgyalások. Wekerle Sándor miniszterelnök báró Beek osztrák miniszterelnökkel a kiegyezési kérdéseket illetőleg, mint ismeretes, abban állapodott volt meg, hogy mivel több kérdés egy gazdasági, mint technikai tekintetben közelebbi megvitatást igényel, ezeket a kérdéseket megvitatás és a kormányok elhatározásának előkészítése végett az érdekelte miniszteriumok kiküldötteiből alakítandó szűkebb szakbizottság elé utalják, mely szakbizottság a tanácskozásait felváltva Bécsben és Budapesten tartja. E megállapodásnak eleget teendő, a magyar kormány a legközelebbi minisztertanácsban a bizottság tagjaiul a pénzügyminiszterium részéről dr. Popovics Sándor államtitkárt, a kereskedelemügyi miniszterium részéről Saterényi József államtitkárt és Hendel Béla udvari tanácsost, a földművelésügyi miniszterium részéről pedig Mezőssy Béla államtitkárt és Ottlik Iván miniszteri tanácsost jelölte ki.

Az arató-sztrájk leszerelése.

A Máv. egyik Debrecen felé robogó vonatán történt meg az alábbi érdekes beszélgetés. Egy újságíró kivül két jóképű öreg ur üldögélt a kupéban, az egyik jószágigazgató, a másik számtartó, aki — az aratósztrájkról folyván a szó — többi közt ezt mondotta:

— Ez a helyzet már valósággal türethetetlen.

azok elégtételt kértek a fajankóért. Ezzel alaposan el is rontották az estémet, mert tudtam, hogy Tihanyi úgy bánik a karddal, mint egy olasz vívómester. Nem kellett nekem már most se vacsora, se Kleopátra. Hazamentem. Másnap ki kellett állanom. Akkor kaptam a vágást a bal arcomon. Be-polyált fejjel kimentem a vasutra és a pusztámra utaztam. Három esztendeig nem is látoit viszont a főváros...

Kanizsai elhallgatott és a báró azt hitte, hogy ezzel be is fejezte az elbeszélést. Köhintett tehát egyet és nyájas arecal így szólt:

— A te puztád Szerémszékében van és ott tudtommal nincsenek vadludak. Az én pusztámon sűrűn fordulnak meg az érdekes északi vándorok és tavaly példának okáért ismételtelen megfigyeltem őket...

Nem folytathatta, mert Kanizsai erőlyesen a szavába vágott.

— Ez még csak az első vágás volt. Most elmondom a másodikat is Tavaly valami dolgom akadt Budapesten és mivel a lapokból megtudtam, hogy megnyilt már a tavaszi műkiállítás, mindjárt első nap kimentem a városligeti csarnokba. Képszelheted meglepetés nem, amikor az első nő, akit a nagyteremben megpillantottam, Kleopátra királynő volt. Ezáltal persze nem viselt jelmezt. De nagyon jól festett a szürke tavaszi ruhájában is. Egy idősebb asszonyság volt vele, akivel a képeket nézegették. Udvariasan megemeltem a kalapomat, de ő felsége oly hűvösen biesentett a fejével, mintha sohasem védtem volna meg karddal a kezemből. Lehet, hogy nem ismert rám.

A terem tulsó végében egy csapat briganti kalapos, malaclapó köpönyeges művész állott. Közöttük volt Tihanyi Ferkó is.

Az izgatás olyan mértékű lett, hogy az aratók szinte komikusan lehetetlen követeléseket hangoztattak.

— Magam is tapasztaltam — dörmögte a direktor.

— És akárhányan tehetetlenül állnak velük szemben. Mit ér az, ha a csendőrért küld az ember és lecsukja a sztrájkolót? Nem a bosszu a cél, hanem az aratás perferkuálása. Ugy látszik, már csak a gépek beszerzése segít.

— De bizony egyéb is!

— Hogy-hogy?

— Tudok erről egy jellemző históriát — mondta az idősebb ur.

— Hol történt?

— Sulkowski herceg bokszezi birtokán. Elmesélem az esetet, úgy amint én hallottam a múlt héten. Ott is kezdtek az aratók izegni-mozegni, amikor még lábön állott az isten áldása. Észrevette ezt az egyik fiatal gazdatiszt és loholt a jószágigazgatóhoz, hogy jelentse a készülő cécut.

— És teljesítették a követeléseket?

— Dehogyan! Nem is lehet az olyan kívánságoknak eleget tenni. Hanem gondolt egyet, kaptafogta magát és elutazott.

— Abban a kritikus időben?

— Várjon csak instálom, a szóra. Hát fölment Pestre, ahol ötszáz pengőért felfogadott egy agitátort és levitte magával Bokszegre.

— Mi a szösz? Még ő fogadott izgatót!

— Tudta mit csinál. A pesti ur aztán beállított az aratók közé és nagy orációt vágott ki. Beszélt a szociáldemokráciáról, a nép elnyomatásáról, az urak sok földjéről, amit majd fölösztanak a szegények maguk közt és miután ügyesen megkedveltette magát a nagyhangú kiszólások által, — végezett — leszerelte a sztrájkot. Finoman elhitette a paraszttal, hogy a mostani idő nem alkalmas a harcra s a „központban” úgy határozta, hogy a nagy, döntő csatát a jövő esztendőre halasztják el, amikor teljes erővel szállnak sikra országszerte s egységes közdelemmel döngetik el az urakat. Akkorra meglesz — ugymond — az általános titkos választás jog, a „fekete gróf” — Andrassy belügyminiszter — elpusztul a helyéről és a „nép barátai”, a szocialista vezérek fogják igazgatni a kormány szekere rudját.

— Aztán mi történt?

— Ni, — mondtam magamban, — ez furcsa összehatalálkozás? Akár a regényekben. És még egyebet is gondoltam. Ami megtörtént, az megtörtént. Egy hölgy, aki nem ismeri meg a védőjét, nem érdemli meg, hogy miatta haragot tartsak egy régi jó cimborammal.

Odaléptem a szobrához és vállon ütöttem.

— Jó napot, öregem!

— Ó nevezve nyujtott kezet.

— Isten hozott! Hát nem haragszol már rám?

Magam is nevettem és rámutattam Kleopátrára, aki éppen elhaladt mellettünk.

— A nilusi kigyóért? Van eszemben! Szívesen beismerem, hogy nem volt igazam, amikor ilyen kis rongyért megsértettelek!

Nagy meglepetésemre Tihanyi areal kré-fatehér lett.

— A feleségem! — hörögte.

Hát tudhattam én, hogy időközben feleségül vette Kleopátrát? Másnap megint karddal a kezünkben néztünk farkasszemű egymással. Akkor kaptam a vágást jobbik arcomra. Mert Tihanyi most még jobban vi-vott, mint annakelőtte. A bárbaj után mindjárt hazautaztam és azóta se látott hazám szép fővárosa...

Kanizsai szünetet tartott, hogy egy kissé gondolkozzék. Ez volt a veszte. Nem mondhatta el már történetének morálját, amit pedig nagyon szeretett volna, mert a báró most már, minden leplesgetés nélkül elkeseredett nyíltsággal tért rá a madarak vándorlására.

— A madárvonulásról akartam beszélni, — mondotta erélyes hangon. — A madárvilág egy részének általános ismert és az az évszakot váltakozásával kapcsolatos, periodikus mozgalma ez...

— Semmi. Csönd lett. A népet sikerült megnyugtatni azzal az agyafurt beszéddel. A pesti ur megkapta a maga ötszáz forintját — meg egy kiborralót is, — másnap visszautazott, az aratók pedig annak a rendje és módja szerint szépen elvégezték a munkájukat. Nyoma se maradt a sztrájk-nak.

HIREK.

Kacsavonulás.

Van szelid kacsas és vadkacsas. A szelid kacsas nem szereli a csavargást, hű marad a falujához. Ott hizik meg, ott kerül az asztalra. Ellenben a vadkacsas — huz. Egyszer itt, máskor ott üti fel a fejét s itt meg ott szívesen vadásznak reája. A kacsaes sok izgalommal, de gazdag prédával is jár.

A hírlapiródalomban is kétféle kacsas ismeretes. A szelid kacsaes szerényen meghuzódnak a szülőanya védőszárnyai alatt, a vadak azonban átkiváncokznak más lapok hasábjaira is. A vadkacsasnak csak megkell születni s nyomban ott teremnek a lesipuskások, lepuffantják s viszik diadalmasan a szedőszekrény elé. Így vándorol a tűzföldi vadkacsas Wladivoszotokig s mi sem természetesebb, mint az, hogy utközben meg is hizik.

Egy ilyen kacsas született meg a múlt héten egy aradi hetilapban. A kacsas arról beszélt, hogy Vásárhelyi Béla utódjául Kossuth Lajos Tódort hívják meg az aradi és osznádi egyesült vasutak igazgatójává. Ez a kacsas annál őszintébbnek látszott, mert Kossuth Lajos Tódor Magyarországra költözéséről már régebben is irtak a lapok, de nem pozitívum, hanem csupán óhaj alakjában.

Az aradi kacsas felrepült. A temesváriak hamarosan lepuskásták; de más vidéki lapok se kimélték a puszkaporukat és belekerült a hír a „Debrecen”-be is. A kacsas terjedt és nőtt. Ma már egyik budapesti lapban a következőket olvashatjuk:

Már több ízben felmerült az a híresztelés, hogy Kossuth Lajos Tódor hazajön és itt előkelő közgazdasági állást tölt be. A „Neue Fr. ie Presse” tegnap esti száma azt a szenzáció számba menő hírt közli, hogy Kossuth Lajos Tódort megkínálták az arad-osznádi vasutak igazgatói állásával, melyet hajlandónak nyilatkozott elfogadni. Ezt a hírt, noha a Presse már tegnap közölte, idáig nem cáfolták meg.

A Presse szenzációját tehát még nem cáfolták meg, holott már egy napos. Ebben van a tévedés. A kacsas már egy hetes és mindamellert, hogy nem cáfolták meg, mégis csak kacsas. Csakhogy eddig bujkált s ki tudja, hányadik kézből vette át a Presse, a hol aztán egyszerre feltűnt. Most majd az olasz lapok is átveszik s Kossuth Lajos Tódor is tudomást szerezhet a maga hajlandóságáról, amelyről eddig többféle okból nem tudott. Nem tudott pedig azért, mert tényleg nem hajlandó ott hagyni Itáliát és mert meg sem kínálták.

— **Presbiteri gyűlés.** Az ev. ref. egyház presbyteriuma a folyó évi szeptember hó 16 án el nem intézett ügyek tárgyalása végett folyó évi szeptember hó 20 án csütörtök délután 4 órakor a szokott helyen „másodszori meghívásra” gyűlést tart, melyen tehát az egyházi törvények 30. § a értelmében a „jelenlevők többsége határoz.”

— **A színház tűzbiztosítása.** A színházi bizottság az eddigi szokástól eltérően árlejtséti hirdetett a színháznak tűzveszély esetére való biztosítására. Összesen hét biztosító intézet adta be ajánlatát. Roncsik Lajos főszámvevő, ki az ajánlatokat áttanul-

mányozta a tegnapi tanácsülésen tette meg jelentését ez ügyre vonatkozólag. Az Adriaai biztosító intézet és az Első magyar biztosító Társaság ajánlatai egyformák. 277 koronával kedvezőbb e két biztosító társaságnak az ajánlata az eddigi biztosítási összegnél. Reméljük, hogy a biztosítás megkötésénél a város kellő körültekintéssel fog eljárni s nem fog metörténni az, hogy a biztosító társaság beleszólással fog birni a műsor megállapításába.

— **A megyei állandó választmány ülése** Ma délelőtti a megyeházán állandó választmányi ülés volt, melyen Weszprémy Zoltán főispán elnökölt. Jelen voltak Weszprémy István földbirtokos és ügyvéd Hajdunadház. Adler Samu Hajduszoboszló, ifj. Mórioz Pál, író Debrecen és Szajka János uradalmi intéző Tetélen. A bizottság letárgyalta azokat az ügyeket, melyek az e hó 25-iki közgyűlés elé fognak kerülni.

— **A mai adótárgyalások.** Az adó-kivető bizottság a mai napon a következő polgárok adóját állapította meg: Dr. Klár Vince orvos 50 kor., dr. Rózsa Mór orvos 70 kor., dr. Rózsa Ignác orvos 79 kor 50 fillér, dr. Szenes Zsigmond orvos 80 kor., dr. Stralinger Győző orvos 70 kor., dr. Kenyeres Elek orvos 90 kor., dr. Varga Emil orvos 100 kor., dr. Moskovicz Miksa orvos 117 kor. 20 fillér, dr. Szász Adolf orvos 110 kor., dr. Szöllösi Béla orvos 100 kor., dr. Burger Péter orvos 123 kor., dr. Engel Ignác 181 kor. 20 fillér, Fazekas Dániel orvos 100 kor., dr. Ujfaluassy József 600 kor., dr. Borbály Imre fogorvos 80 kor., dr. Nágel Zsigmond fogorvos 182 kor., Klein Lipót paplanos 24 kor. 45 fillér, Garai Antal paplanos 34 kor. 50 fillér, Grünbaum Herman paplanos 50 kor., Grünspan Ignác sütő 25 kor., Sóvágó Sándor pék 23 kor., Sóvágó Károly pék 40 kor., Presz Gyula pék 21 kor., Brüll Márton pék 47 kor. 50 fillér, Herskovics Emánuel pék 49 kor. 50 fillér, Oser Mártonné pék 27 kor. 60 fillér, Guttman Meyer pék 86 kor. 50 fillér, Tehwartz Ignác pék 100 kor., Korondi Sándorné pék 155 kor., Lacsprecht Frigyes sertéskereskedő 920 kor., Szathmári Imre pintér 61 kor. 20 fillér, Asztalos István pintér 37 kor., Skót Lajos puskműves, Csutás Lajos részlelvágó 21 korona, Bészler József szabó 21 kor., Kovács Gyula szabó 21 kor., Kaufmann Antal szabó 21 kor., Szeiben Mór szabó 25 kor., Latinka Lajos szabó 32 kor. 50 fillér, Feldheim Sámuel szabó 23 kor., Rosenberg József szabó 25 korona, Deutsch Ignác szabó 32 kor., Braun József szabó, Frank József szabó 40 kor., Sándor János ruhatisztító 35 kor., Feigenbaum Lipót férfi szabó 25 kor., Kohn Dávid szabó 18 kor. 40 fillér, Spitzer Lipót szabó 25 kor., Leitmann Adolf szabó 40 kor., Fényes Mór szabó 85 kor., Papp Dónát szabó 165 kor., Varga és Vass szabó 120 kor., Vámos László szabó 200 kor., Goldstein Gizella női szabó 21 kor., Tóth Lária női szabó 35 kor., Vértesi Mária női szabó 22 kor., Friedmann Armin női szabó 44 korona, Kohn Márton bőrkereskedő 140 korona.

— **Szeptemberi esők.** A szeptemberbe is benyúló forróságot a megindult s tartósabbnak ígérkező esővel, úgy látszik felváltja már az ősz hűvössége. Az őszi felöltők a nedves, hűvös időben előkerültek a szekrényekből. Meteor, akinek időjósolatai csaknem mindig pontosan beválnak, e hónapra vonatkozó időjelzésében megírta, hogy a 12-iki esőmóppont hatáskörében a visszazoritott csapadék idő bekövetkezik és hogy szeptember második felében, különösen a végén erősen változatos lesz az időjárás. Ma érkezett jelentése szerint szeptember hó hátralevő esőmóppontja 21, 22, 24, 25, 28 és 30-ra esnek, amelyek nagy változatoságot jeleznek, különösen a 22, 28 és 30-ikiak erős hatásnak, de a visszazoritás folytán a 12-ike is ilyen né alakul csapadékos jelleggel, amelynek hűvös voltát a még fel nem oszlott gáz-burok befolyásolhatja.

— **Kristóffy idegbetegsége.** Az elmúlt abszolút korszak legtöbbször emlegetett vezető emberét, Kristóffy József volt belügyminisztert súlyos idegbaja miatt hozzátartozói a Drezda melletti Lehmann féle szanatóriumba vitték. Kristóffy már régóta buskomorságban szenvedett. Legutóbb, amikor családjával Leányfaluról Budapestre költözött, állapota már annyira rosszabbodott, hogy családja orvosi konziliumot hívott össze. Az orvosok ekkor megállapították, hogy Kristóffy szenvedelmes morfinista és oly nagyfokú ideggyöngeségben szenved, hogy, ha szanatóriumba nem viszik, megőrül. Kristóffy egy ideig kétségbeesetten védekezett az ideggyógyintézetbe való szállítás ellen, de a mult csütörtökön oly heves idegrohamok lepték meg, hogy már maga kérte családját, vigyék el valamelyik szanatóriumba. A napokban családja a legnagyobb esőndben, hogy a dolog nyilvánosságra ne kerüljön, el is helyezte Drezda melletti a Lehmann-féle ideggyógyintézetben. A szerencsétlen embert felesége és leánya kísérte el utjára.

— **Kossuth lakoma.** Holnap e hó 19-én a függetlenségi-kör Kossuth Lajos születésének évfordulóján lakomát rendez. A lakoma a Törő-féle vendéglőben lesz. Egy teríték ára 3 korona. Kezdeté este 8 órakor Részvételre jelentkezni a függetlenségi-kör Csapó utcai helyiségében.

— **A főispánok karhatalmi joga.** Jekelfaluassy miniszter a következő szabályrendeletet adta ki:

A folyó évi 8. számú Rendeleti Közlönyben (Szabályrendeletek) foglalt 2245—eln. sz. körendelettel tervezetben kiadott A—15 jelzetű „Utasítás a cs. és kir. közös hadseregbeli, vagy m. kir. honvéd karhatalmaknak igénylése, kirendelése és alkalmazására nézve” 1. § hoz tartozó mellékletében az A—I f) és B—I. b) pontok alatt felvett „a főispánok” szava törlendő.

— **Vasutasok bankja.** Nagyszabású intézmény létesítésén fáradoznak a debreceni vasutasok. Tervük olcsó kamatra hosszú lejáratú kölcsönöket folyósítani. A mozgalom élén Mórász Sándor állomás főnök és dr. Polgár Dániel ügyvéd állanak. Az ő vezetésük alatt ebben az ügyben vasárnap népes küldöttség tisztelgett Uhalrik Béla üzletvezetőnél és helyettesénél, dr. Bacsinzky Vladimírnál. Nevezettek minden tőlük telhetőt megígérték a bank felállítására vonatkozólag. Legközelebb Kossuth Ferenc kereskedelmi minisztert és Ludvig Gyula elnök igazgatót is küldöttségileg felkérlik a mozgalom támogatására. Eddig mintegy 400 részvényt jegyeztek. Összesen 1000 darab részvényt fognak kibocsátani.

— **Értesítés.** Az 1905. és 1906. év folyamán keletkezett új üzletek és vállalatok III. oszt. kereseti adó lajstroma f. évi szeptember hó 20—30. napjain a város háza adókirovatói helyiségében közszemlére lesz kitéve, hol is az érdekeltek a hivatalos órák idején bármikor megtekinthetik. Debrecen, 1906. szeptember 18-án. A városi adóügyosztály.

— **Kalmár Antal könyve.** Tehát végre is máglyára kerül Kalmár Antal két-szer elkobzott történetközjogi könyve. Hatszáz darab várja a budapesti ügyesség siralomházában a tüzhálalt. Pedig, hogy nagyértékű szellemi munkáról van szó, azt a következők igazolják: „Szerzőnek teljesen igaza van” — írta a könyvről Kossuth Ferenc. „A magyar nemzet közjogi bibliája” — lesz e könyv — mondotta róla Bötkös Károly. „A magyar irodalomban még nem jelent meg könyv, mely egy rakáson annyi nemzeti igazságot tartalmazott volna” — jegyezte meg róla Bánffy Dezső. „Nemzeti fölbuzdulásunk tu-

dományos előkészítője” — írta vezércikkben Bartha Miklós. „Mint az enciklopedisták könyve a nagy francia forradalmat, úgy előzte meg Kalmár könyve az obstrukciót” — mondotta Hock János. „Engem Bóthy Ákos könyve tett 48 assá, Kalmár Antal könyve pedig obstrukcionistaává, az obstrukció Kalmár könyvéből táplálkozott” — így nyilatkozott Lengyel Zoltán. A törvényszék felmentette, a királyi tábla fölmentette, a Kuriánál egy szavazattal bukott el; tehát tizenegy okos ember a könyv mellett volt, hol van hát az igazság? Szóval nem kell az olyan könyv, amely lángostorral tiltakozik a magyar közjog elferdítése és az ellen, hogy a rémuralmi osztrák császár történelmi tényeit már most kezdjék meghamisítani, amikor a vér párázata még jó'ormán el sem gözölgött. Ezért kell a könyvnek máglyára kerülni!

— **A. V. H. O. Sz. igazgatósági ülése.** A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége a f. hó 16. árá összehívott igazgatósági ülést közbejött akadályok miatt szeptember hó 23. árá halasztotta. Ezen a napon reggel 9 órakor lesz a temetőben a sírköveállítás (gyülekezés reggel 8 órakor a kereskedelmi és iparkamara disztermében) délelőtti 10 órakor tartják meg az igazgatósági ülést és délután 4 órakor lesz a Dugonics-társaság felolvasó ülése.

— **A mezőrendőr törvény módosítása.** Megirtuk, hogy a földművelésügyi miniszter a mezőgazdaság és mezőrendőrségről szóló 1894. évi XH. t. cz. módosítását elrendelte. Ennek alapján a városi tanács Király Gyula gazdasági tanácsnokot és Dr. K. Tóth Mihály mezőrendőrségi kapitányt bizta meg, hogy ezen törvények hiányos módosításairól jelentésüket terjesszék be.

— **Keresztül lött legény.** A szomszédos Mike-Péresen, Bonyo Manólov paprika árus lelőtte Karajos Imre odaváló paraszt legényt, mert a szerencsétlen ember oly közel mert menni a bolgár szekerekhez, hogy az azt hitte hogy kiakarja rabolni. Az esetet azonnal jelentették a csendőrségnek a melynek sikerült a menekülő bolgár paprika árust elfogni és a debreceni ügyesség fogházába szállítani. — A szerencsétlen legény életbe maradásához nagyon kevés remény van, mert a golyó a nyakcsigolyáját teljesen szét roncsolta.

— **Viszaterített kincstári illeték.** Tudvalevőleg a közigazgatásnál a fizetések kiutalásához szükséges nyugtatóványok bélyegmentések. A rendőr legénységnek erről tudomása nem lévén bélyeggel ellátott nyugtákon igazolták fizetésük felvételét. Egyik helybéli ügyvédnek feltűnt a dolog s az ő figyelmeztetésére mozgalom indult meg a rendőr legénység körében a bélyegjegyekben lerott mintegy 5—6 száz koronát kitevő összeg visszafizetésére. A kincstár helyt adott a jogos kérelemnek s három évre visszamenőleg a bélyeg alakjában befolyt összeget kiutalta.

— **Díjküglizás a pénzügyi tisztviselők küglizójában.** A debreceni pénzügyi tisztviselők küglizó egylete e hó 21-én és 22-én délután 5 órától este 8 óráig és 23-án délután 4 órától este 8 óráig díjküglizást rendez.

— **Le'artóztatott orgazda.** Tegnap a rendőrség letartóztatott egy Tyekkel János nevű kocsiat. Tyekkel ki már több ízben ült lopásért a vádlottak padján, ravasz módon akart pénzhez jutni. Több helybéli kereskedőnek az alkalmazottjaiból valóságos telvaj bandát szervezett. Több száz koronáig megkárosította ily módon Kohn Márton, Domán és Kuros helybéli éseket. Szövetkezett vezetettek tanulóival, a lopott árukat Nyír-Ábrányba szállította s ott potom áron eladta. Furó György gazdálkodó is veti nagy mennyiségű bört tőle. A rendőrségnek feltűnt a dolog s kutatni kezdett a börtök eredete után. Dobos József r. bizos kiutazott Nyír-Ábrányba hogy a bűncselekményt kiderítse. Sikerült

is neki a pinkost Tyekkel János köcsis legény személyében letartóztatni. A megtévelyedett ember a súlyos bizonyítékkal szemben védekezni sem tudott. A randórság reméli, hogy a vizsgálat során több bűncselekmény is kiderül amit Tyekkel követett el.

IV. Napoleon. A versaillesi parkban áll a Grande Trianon, ahol a nagy császár gyakran időzött az udvarával. Most Napoleon muzeummá alakították át és délutánonként sűrűn látogatják az idegenek. Minap délelben, középtermelő, kőpócs uriember sétálgatott az épület előtt és várta a muzeum megnyitását. A háza alatt nagy csomag volt. Amikor végre megnyitott a kapu, az ismeretlen egyenesen abba a szobába sietett, ahol a nagy Napoleon batorait, ágyát, holmiját őrzik. Nem volt a császár hálószobájában senki, csak egy másik teremből hallatszott át a cicerone magyarázó szava és egy angol társaság bámulattal teli felkiáltásai. Az idegen kibontotta a csomagját, kivett belőle egy szürke köpenyvet, felhúzta, feltette a fejére a „Eicorne”-t és a derekára kötötte a spádét. Azzal egy ideig sétálgatott a szobában, majd nyugodtan lefeküdt az ágyra és elmélkedett minden földi nagyság mulandóságáról. Amikor az angol társaság belépett, igen megörült az igazgatóság szellemes ötletének, hogy Napoleon ágyába lefektette a viaszfiguráját is. Kardosan és oskásan a cicerone azonban úgy megjéjt, hogy szólni sem tudott, hanem rémülten egy székre esett. Amikor aztán az angolok tapogatói kezdtek a viasz alakot és az tompa mordulással emelkedett fel az ágyán, rajtuk volt a rémület sora. A cicerone pedig osekvesre szánta el magát, megragadta a szürke köpenyvet és az ismeretlen tolakodót az őrszobába vezette. Itt az okmányából megállapították, hogy olasz ügyvéd, a neve Bonasore Benvenuto. A szavából azonban egészen más derült ki:

— En vagyok — mondotta — IV. Napoleon. A sedani ütközetben elestem, de most feltámadtam.

— Ó felségét most a palotájában fogjuk kísértetni.

— Jó, jó, csak Szent Ilonára ne vigyenek.

Oda nem, hanem elvitték a kórházba.

Elveszett egy vörösszörű kőlyök agár. Kartács névre hallgat. Megtalálóját kérik a kiadó hivatal értesíteni. — **Elveszett vasárnap a helyi vasuton egy fekete bőrtárcsa** a melyben egy fénykép és 6 korona készpénz volt. A becsületes megtaláló a pénzt megtarthatja magának, ha a pénztárcát a mezőrendőrséghez beszolgáltatja.

A női szépség megrontója. Ha az emberi bőrnek ára volna, akkor az angol nők érne a legkevesebbet. Valóságos ritka Albion hölgyeinél az üde arc, aminek oka iránt sok orvos kutatott már több-kevesebb eredménnyel. Egy londoni lap írta, hogy mi az oka az angol nő rütségének.

— **Első sorban a tea.** Sehol annyi teát nem isznak, mint Angliában. A tea pedig sárgává, pettyhüdté és ráncossá teszi a bőrt. Különösen az a tea, amelyet Angliában fogyasztanak. De nemcsak ezzel, hanem egész életrendjükkel ártanak az angol nők a szépségüknek. Forrón eszik étkeiket és csaknem kizárólag húst. A forró ételre pedig jeges itásokat isznak, ami kész mérgező gőzök és a fogaknak. Nem faji jelleg a csunyasság, hanem fejlődés. A fiatal korokban festői szép angol lányok tíz-tizenöt év alatt annyira elrutulnak, hogy meg sem ismeri őket az ember.

x Nászajándékok. gyermekjátékok bőrtárcák majolika árú csoda olcsó árban kaphatók a Budapesti Koronás Áruházban Debrecen Piac-utca 7. 463 - x - 3.

x Felhívjuk olvasóink figyelmét Horváth Károly jónévűnek örvendő debreceni dék mai számunkban megjelent hirdetésére.

x Nyakkendőben pazer választék a Nyakkendő királynál.

x Ötven koronát kap az, a ki nem tudja, hogy most Mentze Henrik ujdonságok áruháza Debrecenben Kossuth-utca 4. szám alatt van. 361.

TAVIRATOK.

Kiegyezési tárgyalások.

Budapest, szeptember 18. A magyar szakbizottság tagjai ma reggel utastak el Bécsbe, ahol délután három órákor kezdtek meg a tanácskozást az osztrák szakbizottsággal. A tárgyalás előreláthatólag két napig tart, s ez idő alatt megvitatják a függőben levő összes kiegyezési kérdéseket. A magyar állam küldöttei azt az utasítást kapták, hogy a Széll-Körber-féle egyezséghez s az annak alapján a készfizetések fölvétele iránt az akkori kormány által még 1903-ban előterjesztett javaslatához feltétlenül ragaszkodjanak. Megjegyezni való, hogy a miniszterelnöknek a képviselőház ez évi május 30-iki ülésében tett nyilatkozatából, melyben Wekerle kijelentette, hogy ehhez a javaslatához maga részéről ragaszkodik, azt lehet következtetni, hogy e javaslaton csakis a kisebb értékű bankjegyek forgalmának korlátozása tekintetében történhetik esetleges változások. A bécsi tanácskozások befejezése után a legközelebbi tárgyalás Budapesten valószínűleg csak október hó folyamán veszi kezdetét.

A magyar-szerb kereskedelmi szerződés.

Budapest, szeptember 18. A tegnapi minisztertanácsban a szakreferensek a szerb kereskedelmi szerződésről és a Szerbiával folytatott gazdasági harcról is tettek előterjesztést. A miniszterek a kérdésről hosszasan tanácskoztak. Valószínű, hogy Szerbiával való gazdasági viszonyunkat s a békés kiegyezés esélyeit a mai bécsi tárgyalás során is megvitatják.

A darabont kölcsön.

Budapest, szeptember 18. A Rothschild csoporttól tényleg fölvevett hatvanmillió kölcsön vissza fizetése a megkötött szerződés szerint csakis előleges felmondás mellett eszközölhető és a vissza fizetés csak tízmillió részletekben történhetik, akként hogy öt-öt napnál hamarabb egy-egy részlet vissza nem fizethető. A fölmondás a szerződésben kikötött legrövidebb terminusnak felel meg. Ez évi november 1-re történt a felmondás s így a hatvanmillió az öt-öt napi időközökre való tekintettel csak november végéig lesz teljesen törleszhető. — A törlesztésre szánt pénzüsszeg azonban már most gyümölcsözőleg elhelyezett, csak hogy a kamatkülömbözötet a törlesztés tényleges megtörténtéig az államkincstár lesz kénytelen viselni.

A miniszterelnök utazása.

Budapest, szeptember 18. A miniszterelnök e hó 21-én utazik Bécsbe, hogy a kiegyezéssel kapcsolatos kérdésekről az osztrák kormánnyal és a közös költségvetésről a közös miniszterekkel tárgyaljon.

Andrássy beszámolója Kassán.

Budapest, szeptember 18. Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter kassai beszámolója iránt általános érdeklődés nyilvánul. A belügyminiszter ezuttal először megy le kerületébe, hogy mint annak képviselője beszámolót mondjon. Kassán a vörössipkások szobra leleple-

zésének körülményeit egyenesen gróf Andrássy Gyula érdemének tudják be és arra emlékeztetnek, hogy igaz ugyan, hogy 1870-ben az ácsi honvédelemleleplezésénél tartott ünnepeken is ott volt a közöshadsereg, de akkor Andrássy Gyula gróf volt a miniszterelnök, a mostani belügyminiszter atyja. Az ő tradícióit elevenítette most meg a fia. Andrássy beszámolójában számot ad arról a munkájáról, mely az alkotmánybiztosítékok öregbítését célozza. Nyilatkozik az általános választói jog kérdéséről is, melynek anyaggyűjtő munkája immár a befejezés stádiumában van.

Merénylet a cár jachtján.

Hamburg, szeptember 18. Szent-Pétervárról érkezett jelentés szerint Orlov tábornok ellen, aki a cárt tengeri útján kíséri, szombaton délelben két mészáros revolver merényletet kísérelt meg. A tábornok könnyen megsebesült. A merénylőket, valamint a cári jacht két tisztjét elfogták.

A sziedleci tárgyalás.

Berlin, szeptember 18. A „Voss. Zeitung” pétervári tudósítója a következőket jelent: Stolipin miniszterelnök határozottan helyesli a katonaság eljárását. Az mondja, hogy nem elég, ha csak egyes embereket ölnek meg, hanem egész néptömegeket kell összelövetni, hogy tiszteletet és félelmet keltsenek bennük. Mit kezdünk azokkal az emberekkel, kik a kormány ellen fölláznak? Így szólott Stolipin az utóbbi napokban egy politikushoz, aki őt meglátogatta, nem hurocolhatjuk valamennyit a bíróság elé s legjobb, ha mindnyájukat lelövük.

Lemberg, szeptember 18. Sziedlecből jelentik: A zsidóhitközség előjárósága azzal a kérelemmel fordult a Varsóból ide érkezett vizsgáló bizottsághoz, hogy vizsgálta meg husz meggyilkolt zsidónak még el nem temett holttestét, annak megállapítása vége, hogy miképpen jöttek el a katonák védtelen és ártatlan emberekkel szemben. A bizottság megígérte, hogy ezt a kérelmet teljesíteni fogja s hogy ezenkívül több, már eltemetett holttestet is kiásat és fölboncoltat.

Közigazdaság.

A nagyváradi országos gazdaggyűlés.

A nagyváradi országos gazdaggyűlés ma kedden kezdik meg két napra tervezett tanácskozását Nagyváradon a központi város-háza dísztermében. Elnöke a gazdaggyűlésnek Desseffy Aurél gróf, az O. M. G. E. elnöke, társelnök dr. Almásy Imre gróf főispán, a Jásznagykunszabolnokvármegyei Gazdasági Egyesület elnöke, Glatz Antal, Biharvármegye főispánja, Vásárhelyi József, az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület igazgató elnöke, főtitkár Jászenszky Pál, az O. M. G. E. titkár, titkár Weingärtner Andor, a Biharvármegyei Gazdasági Egyesület titkára. Előadásokat tartanak: gróf Mailáth József a magyar gazdatársadalom szociális feladatáról, Des Echerolles-Kruspér Sándor a családörvény módosításáról, Keller Gyula a mezőgazdasági háziiparról, Rubinek Gyula, az O. M. G. E. helyettes igazgatója a mezőgazdasági érdekképviseletről, Erőss Rezső az erdőörvény végrehajtási utasításának módosításáról.

Kőbányai sertésüzlet. Szeptember 18. Hizott sertésárak: I. Magyar első sándó: 1. Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) 112—113 fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 118—120 fillérig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm súlyban) 124—126 fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 126—128 fillérig. III. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm) — fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm) — fillérig. Sertéslétszám: 1906 szeptember 14-ik napján volt készlet 41.104 darab. 1906. szeptember 16. napján felhajtott 1368 darab. 1906. szeptember 18. napján elszállított 1032 darab. 1906. szeptember 17. napjára maradt készlet 41.440 darab. A hizott sertés üzletirányzata csendes.

Sertésvásári jelentés. Szeptember 18. I. Vásári forgalom: előző napról eladatlan állomány 592 darab sertés, 28 darab süldő, — darab malac. Mai napi felhajtás 355 darab sertés, — darab süldő, — darab malac. Összesen 947 darab sertés, 28 darab süldő, — darab malac. Eladatlan visszamaradt 388 darab sertés, — darab süldő, — darab malac. II. Vásári árjegyzés. (Az árak minden levonás nélkül értendők.) A sertések minősége: Zsirsertés öreg I. rendű 350 kilogramm felül élő súly szerinti ár kilogrammonként fillérekben 92—100. Zsirsertés fiatal nehéz 300 kilogramm felül élő súly szerinti ár kilogrammonként fillérekben 100—102. Hussertés könnyű 140 kilogrammtól 300 kilogrammig élő súly szerinti ár kilogrammonként fillérekben 88. Hussertés süldő horvát életsúlylevonás szerinti ár fillérekben 98—110. Hussertés süldő belföldi életsúlylevonás szerinti ár fillérekben 112—126. Zsirsertés fiatal nehéz 300 kilogramm felül életsúlylevonás szerinti ár koronákban 124—126. Zsirsertés közép 220 kilogrammtól 300 kilogrammig élő súly szerinti ár koronákban 122—128. Zsirsertés fiatal könnyű 220 kilogrammig élő súly szerinti ár koronákban 120.— III. Egyéb vásári értesítések: A vásár közepes, az árak hanyatlóban.

Regény-Csarnok.

Az utolsó betyár.

Az V. 857/1873. sz. percsomó.

Írta: **Pataky István.**

II.

5.

A kezdés.

Borsos Sándor jól számított. A harmadik évet elengedték és 1572. év. őszén hazakerült.

A jászkiséri előjáróság bánatára.

Mert a milyen csendes volt az előtt Kiséren még a Vasárnap is, olyan zajos lett azután sokszor a hétköznap is.

Amint a jászkiséri előjáróság által a bünperhez becsatolt bizonyítvány igazolja, a mennyire csendes józan életűnek ismerték a katonáskodás előtt is ifjú Borsos Sándort, olyan rakoncátlan volt hazajövetele után. Valóságos réme volt a község esendszerető lakosainak.

Korhelykedésre zajos, s többször véres volt.

Az öreg Borsos Sándor ekkor már a Hegedűs Zsigmond tanyáján dohányos volt, átköltözött a szomszédban levő tanyájára. Borsos Sándor a hétköznapokat rendszeresen a tanyán töltötte, de vasárnap bement a községbe, a hol minden egyes alkalommal felvette azt a kérdést, hogy ki a legény a csárdában, s minden egyes alkalommal egyedül maradván a koreszmában, kézzelfoghatólag beigazolta, hogy kivüle az más nem lehet.

A legények félték is tőle, meg szeretők is.

Nem volt olyan mulató legény köztük, mint ő, és astán fizetett is, de azt is be kellett ismerni, hogy olyan derék szép legény sem akadt köztük.

A duhajkodás bevágeztével aztán Sándor elment a Tóth Mártiák házához, ahol

a Czifra Sándor félben hagyott szerepét folytatta.

Ez a Tóth Mártha, amint az iratokból kitűnik, de amint A. urtól, aki abban az időben Jászberény város főjegyzője volt, hallottam, egy igen szép szőke leány, illetve asszony volt, akit különben a Borsos visszaérkezése előtt Kisér-gyöngyének neveztek, de a visszaérkezés után a korhely szeretője lett a neve. De lett más is, amint az majd később ki fog tűnni.

A szép asszony pedig igazán szerette Sándort, de arról, hogy veszedelmes legénykedéséről mondjon le, szólni sem mert, a legény különben többször tudtára adta hencogva, hogy neki még a csendbistos sem parancsol.

S meg volt az a szerencsése, hogy bár több legény fejét beverte, akik nem elég gyorsan ismerték be, hogy ő a legény a csárdában, de azok nem mentek soha panasra.

A csendbistos fenyegetése pedig csak olaj volt a tűzre.

Egy alkalommal 1873. év június hó 8-án délután a jászberényi vásárról jöttek haza Borsosok. A kocsi az öreg Borsos feleségével, Borsos Péter, Borsos Sándor és szeretője Tóth Mártha ültek. Borsos Sándor kaptos állapotban volt.

A két ló majdnem repült a kocsival, Sándor hajtotta azokat. Nem messze Kisértől haladt előttük a Buzás I. Sándor kocsija. Borsost meg akarta előzni. Ezt a rossz szokást még a mai napig sem tudták kiirtani a legényből.

A Buzás lovai azonban ijedősek voltak s bár nem akarta, az ő lovai is futtatni kezdtek és így Borsos nem tudta megelőzni. Borsos dühbe jött s megcsapódta a lovait s pillanat alatt a Buzás kocsiját elérte s oldalt megakarták előzni.

Hanem nem sikerült, mert az egyik oldal kerekei az árokba kerültek és a kocsi eldőlt, messzire hajtván ki a puha földre a benne levőket.

A jámbor Buzás pedig megállította a lovait.

Káromkodva kelt fel, a fiatal Borsos Sándor botot kapott fel s Buzáshoz rohant.

— Hogy merre kend ezt tenni, az iste nék kendnek.

— Nem tudtam fogni a lovaimat.

— Na hát fogja kend ezt — kiáltott a dühödő legény, s a bottal háromszor föbe vágta Buzást.

Az pedig szó nélkül bukott vissza kocsijába a lovak megindultak, s mentek szép esendesen Kisérre, befordultak a Buzás udvarára, s ott megállottak.

— Résség kend — lépett ott a kocsihoz a Buzás felesége.

De a résség nem szólt.

Akkor látta az asszony, hogy férje vérrel van borítva.

— Jaj meghalt!

Bizony meg.

Szinte csodálkozni lehetett, hogy a hetvenkedő, verekedő legény csak most jutott még ilyen bajba.

Mit törődött azzal romlott lelke, hogy egy szorgalmas családapát ölt meg, aki nagyszámu családját vasszorgalmával tartotta fel.

Nem nyomta, vagy legalább nem eléggé nyomta lelkét a kiontott vér, nem hatott rá, nem téríté bünbánatra a férj és apától megfosztott család keserves könnyei.

Még az sem jutott eszébe, hogy a mindenki által szeretett, igyekvő családapa soha sem bántotta őt, hanem még hatvenkedve mondta hogy miért borította ki őket.

A Bogár Imre históriájában volt méreg cseppek termékeny talajra hullottak az ő kebelében.

Ezért kapott a jászberényi kir. törvényszéktől 3 esztendői rabságot, de amit megapellált.

S folytatta rakoncátlanokodását, s folytatta szerelmeskedését a homályosulni kezdő Kisér-gyöngyével ott, ahol elhagyta.

Az apa bele nem szólt a dologba, mintha minden úgy volna jól, a hogy van.

(Folytatjuk.)

Megnyilt! Megnyilt!

= legolcsóbb butorüzlet. =

Van szerencsém a n. é. közönséget tudatni, hogy a volt Kesztenbaum Jónas-féle **Szőchényi utca 19. sz. a.** üzleteliséget átvettem az **honi gyármánya**

butor-árukkal

a legdusabban berendeztem.

Évek óta előnyösen ismert **zárptos és díszítő műhelyekben butor rendezések, kárpitos- és díszítő munkák**, valamint javítások a legelőnyösebben eszközöltetnek. 478-10-1.

B. pártfogás: kér, tisztelettel

VEISZ GYULA

butorraktáros, kárpitos és díszítő

Debrecen, Szőchényi utca 19

Tükör osztály! Kép osztály!

12301/1906.

Árverési hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező s a Debrecen pusztá elepi 22. sz. tjkvben 38. hrsz. alatt felvett 18. h. 663 négyszögöl területű szántó és kaszáló föld (u. n. csőszök földje) a törvényhatósági bizottsági közgyűlésnek kormányhatósági jóváhagyást is nyert 60/905. bkgy. sz. határozata értelmében nyilvános árverésen örök áron elfogadni.

Az árverés megtartására határidőül **f. 1906. évi október 3-ik napjának d. e. 10 órája** helyiségül pedig a városháza kis tanács terme kitűzetik.

Kikiáltási ár 9000 kor. melynek 10%-ka bánatpénzül — az árverés alkalmával az árverést vezető bizottság kezéhez, készpénzben vagy elfogadható értékben leteendő.

Árverelni szándékozók a részletes árverési feltételeket — a városi számvevő hivatalban hivatalos órák alatt megtekinthetik. 477-2-2.

Debrecen, 1906. szeptember hó 13.

A városi tanács.

Ujdonságok

Bluz és Ruha-Selymek

továbbá:

Bluz és Ruha-Bársonyokban

naponként érkeznek

Bosznay J. és Tarsa

divatáruházában, 294-x-74

Debrecen, Kossuth-utca 5. szám.

Pénzkölcsön.

minden összegben, mindenkinek, kötelevényre, váltóra, butorra, életbiztosításra, betáblázásra 3 $\frac{1}{2}$ 4 és 5%-ra. Részletfizetésre. **Löhlhoffel G. Berlin W. 35.** Válaszbélyeg küldendő.

347-80-18.

Az iskolai év kezdete alkal-
mából ajánljuk dusan felszerelt
raktárunkat a t. szülők szives
figyelmébe;

Fiu és Férfi ingek, lábrava-
lók, harisnyák, nyakkendők,
paplanok, madráczok és
flanell takarók

nagy választékban.

Feltűnő olcsó szabott árakhoz.

SZABÓ LAJOS FIAI

Vászon, Divat és Szőnyegáruház
DEBRECZEN, ROZSA-UTCZA.
432-x-23

Legújabb találmány!

Osztr. szabad. boj.

A. Tevonderen x L. Pollaert Dalheim a Rg. D. K.

Mindenki maga gyártja a követet!

Cement-, fal-, kő forma
teljesen felszerelve csak 36 korona

Egy munkás egy formával naponta
1500 követ készít. Pléhalj nem szük-
séges. Ez a forma különösen alkal-
mas swemm kövek gyártása, Brost-
rák ingyen és bérmentve.

Megnyílt!

Megnyílt!

Merkler Soma

Piac u. 43. sz. alá

áthelyezett ernyőgyára,
ahol saját készítésű

női- és férfi ernyők

a legkényesebb izlést is kielégítő
dus választékban kaphatók a legolcsóbb
449-12-7 árak mellett.

Javítások és áthuzások

olcsón és pontosan eszközözletnek,

Iskolai-idényre

gyermek ernyők 80 krtól feljebb.

Legfinomabb kétszersült,

szigorúan karlsbadi előírás
szerint készítve,

Fahéj-kétszersült,

igen előnyös meleg borral
leöntve pecsenye-compotnak,

Cacao-kétszersült,

a legfinomabb fiumei cacao-
ból előállítva.

Kapható egyedül

Horgonyi Károlynál

Battyhányi utca 15. sz. alatt.

Bátor vagyok mélyen tisztelt vevőim figyelmét felhívni arra, hogy az
említett kétszersületek a hétfői reggeli süteményhiányt a legjobban pótolják.
469-4-2.

DEBRECZEN és HAJDUMEGYE

egyetlen **délután** megjelenő napilapja

DEBRECZEN

Hirdetésekre

legalkalmasabb és legmegbízhatóbb. Biztos eredmény.

Kiadó hivatal: Piac-utca 9. — Telefon szám 412.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szóig 30 fillér, minden további szó 3 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott szó 6 fillér.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Ösemegye szállást

ajánlok kereskedők és magán fogyasztók részére a legolcsóbb napi ár mellett. Darvas Miksa szállás kivitele Debrecen. Telefon 94.2 427-20-2.

Két utcai

szoba, irodának is alkalmas (külön lakosztály) bármikor kivethető. Fűvesszert utca 14 szám alatt. 452-10-1.

Vigyázzon!

Uraktól levett rubákat, igen tisztességes árban vesznek. Rosenberg Béni, Bádogos u. 4. 456-10-1

Légszuszószövetek

szereelésében teljesen járatos szerelők és munkások felvételnek. Csak józan és szorgalmas munkások jelentkezzenek. Cím a kiadóhivatalban.

Haszonbérbeadó házik.

A szomszédos 10 nyílás tanyai épülettel ellátott földbirtok 1906. október 1-től kezdve haszonbérbe adó, értekezhetni Dr. Márton Kálmán Piac utca 44 szám alatt. 397-x-1.

Utcai lapelárusítók fölvételnek.

Figyelem! Ha vízhatlan vadászszizmát és cipőt akar egy forduljon bizalommal hozzám, mit felelőség mellett készítek. **Figyelem!**

Cziczó Lajos

cipész mester Debrecen.

Ajánlja duosan berendezett saját gyártású kész férfi- és női

Czipőraktárát,

a legolcsóbb áráért.

Mérték utáni megrendelések a legújabb divat szerint készíttetnek

465-10-2

Óvakodjunk

a mesterségesen szénsavval telített ásványvizek használatától és

igyük természetes

Bikszádi vizet

amely orvosi vélemények szerint többféle bajok bántalmainál ajánlva van.

Kapható mindenütt.

Arjegyzéket kívánatra bérmentve küld a

468-10-4

Bikszádi gyógyfürdő és Ásványvíz források igazgatósága.

Brassói és gácsi gyapjuszövetek

kitűnő minőségben és színekben, melyek bármely külföldi szövéttel sikeresen kiálják a versenyt, nem is említve az osztrák hamisítványokat, nagyválasztékban találhatók Szedlák és Vámos férfi szabó cégnél, hol pontos kiszolgálás és szolid árákról a mélyen tisztelt rendelők közönség előre is biztosítva van.

A nagyérdemű közönség pártfogását kéri
Szedlák és Vámos
Piac-utca 32. szám, I. emelet.

Magyar
gyártmány.

446-30-7.

Pártoljuk
a magyar
I p a r t!

Vigyázz!
kékre festett kirakat.

Löwy F.

PIAC-UTCA 24. SZ. ALATT.
Kistemplommal szemben
Fehérló szálloda mellett.

Vigyázz!
kékre festett kirakat.

Debrecen legszebb áruháza.

Saját érdekében kérem,

hogy mielőtt nőruhaszövetekben, delaineekben, Batisztokban, blous- és ruhaselymekben, szóval bármilyen rövid és rövidáru cikkekben szükségletét beszerezné, — látogassa meg teljesen újonnan berendezett üzletemet, amely az áruk csodálatos szépségével mindenkit bámulatba ejt.

Az árak olcsóbbak, — mint bárhol.

Minden vevő aki 5 forintért árut vásárol, annak egy fénykép után, művészies kivitelű életnagyságu képet készítek, — a rajta levő papírkéretért 1 forint 50 krajcár fizetendő.

Naponta érkeznek újdonságok.

Igen csinos, szép, dúz raktárt tartok női és férfi fehérneműekben, vászon, chiffon, kanavászaim jobbak, mint bárhol.

P A P I R N O K A T
mérték után is készítek.

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában